

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023**Psychology (Optional) Paper-XIV****PSYO13: Developmental Psychology****Day and Date: Wednesday, 03/05/2023****Total Marks: 60****Time: 1.00 PM To 3.00 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A baby in the second year of infancy is called ----.
a) Child b) Infant c) Baby d) All of the above
- 2 The period after the age of two years till it attains sexual maturity is known as -----.
a) Adulthood b) Adolescence c) Infancy d) None of these.
- 3 Infants display facial expressions that demonstrate their ---- status.
a) happy b) emotional c) sexual d) journalistic
- 4 MAX Perspective developed by .....
a) Eric Ericson b) William James c) Jeffrey Ernett d) Carol Izard
- 5 Children who experience prejudice and discrimination have ---- self-respect.
a) High b) Average c) Low d) None of these.
- 6 ----- This is the original sex researcher.
a) Alfred Beane b) Erik Erikson c) Alfred Kinsey d) Sigmund Fried
- 7 The suicide rate is ----- among teenage boys than among girls.
a) High b) Low c) Average d) None of these
- 8 ----- age groups were found to be more prone to suicide.
a) 20 to 25 b) 18 to 30 c) 15 to 30 d) None of these
- 9 ----- According to these developmental psychologists, conflict arises over what constitutes appropriate and inappropriate behavior and the reasoning behind it.
a) Judith Smetana b) Jean Piaget c) Erikson d) Vygotsky
- 10 From the parents' point of view, the most applicable symbol for teenagers is ----- through which a huge amount of messages are exchanged.
a) Mobile b) Paper c) Letter d) None of these.
- 11 ----- An important concept in his theory is life cycle.
a) George Vaillant b) Levinson c) Erickson d) Stern Berg
- 12 Holland proposed ---- types of personality.
a) three b) four c) five d) six

- 13 Kalman and Jarvik have studied -----.
- a) Dizygotic b) Gene theory c) Monozygous d) None of these.
- 14 In business, women are indirectly ----- . And this kind of thing is seen to a large extent in developed countries.
- a) respect b) discrimination c) honor d) felicity
- 15 ----- abuse is a form of domestic violence.
- a) Women's b) Married's c) Daughter's d) Children's

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Experiencing Emotions
- 2 Change and Stability in Self-esteem
- 3 The myth of the generation gap
- 4 Unemployment

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Briefly explain the Stranger Anxiety and Separation Anxiety
- 2 Briefly explain adolescent suicide.
- 3 Explain in detail the physiological changes in Middle Age.
- 4 Explain career choices in adulthood.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Write in detail Piaget's perspective on cognitive development.
- 2 Explain in detail Erikson's Generativity vs. Stagnation.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 बाल्यावस्थेच्या दुसऱ्या वर्षात बाळास ---- म्हटले जाते.
अ) शिशु ब) अर्भक क) बाळ ड) वरीलपैकी सर्व
- 2 वयाच्या दोन वर्षांनंतर ते लैंगिक परिपक्वता प्राप्त होईपर्यंतचा कालावधी ----- म्हणून ओळखली जाते.
अ) प्रौढावस्था ब) तरुण्यावस्था क) बाल्यावस्था ड) यापैकी नाही.
- 3 शिशु त्यांच्या ---- स्थितीचे प्रदर्शन करणारे हावभाव चेहऱ्यावर प्रदर्शित करीत असतात.
अ) आनंदी ब) भावनिक क) लैंगिक ड) वार्तनिक
- 4 MAX प्रारूप ..... यांनी विकसित केले.
अ) एरिक एरिक्सन ब) विल्यम जेम्स क) जेफरी अर्नेट ड) कॅरोल इझार्ड
- 5 जी मुले पूर्वग्रह आणि भेदभावाचा अनुभव घेतात त्यांच्यामध्ये स्व आदर ----- असतो.
अ) उच्च ब) सरासरी क) निम्न ड) यापैकी नाही.

- 6 ----- हा आद्य लैंगिक संशोधक होय.
अ) आल्फ्रेड बीने ब) एरिक एरीकसन क) आल्फ्रेड किन्से ड) सिग्मंड फ्राइड
- 7 आत्महत्येचा दर किशोरवयीन मुलांमध्ये मुलींपेक्षा ----- आहे.
अ) उच्च ब) निम्न क) सरासरी ड) यापैकी नाही
- 8 ----- वयोगटातील तरुण हे आत्महत्येसाठी अधिक प्रमाणात विचलित असल्याचे दिसून आले.
अ) २० ते २५ ब) १८ ते ३० क) १५ ते ३० ड) यापैकी नाही.
- 9 ----- या वैकासिक मानसशास्त्रज्ञांच्या मते , योग्य आणि अयोग्य वर्तन म्हणजे काय व त्यापाठीमागचा तर्क कोणता या कारणाकरिता संघर्ष उद्भवतो.
अ) ज्युडिथ स्मेटाना ब) जीन पियाजे क) एरिक्सन ड) व्यागोटस्की
- 10 पालकांच्या नजरेतून किशोरांकरिता तंतोतंत लागू पडणारे प्रतिक म्हणजे ----- ज्याद्वारे प्रचंड प्रमाणातील संदेशांची देवाणघेवाण केली जाते.
अ) मोबाईल ब) पेपर क) पत्र ड) यापैकी नाही
- 11 ----- यांच्या सिद्धांतातील महत्वाची संकल्पना म्हणजे जीवनक्रम होय.
अ) जॉर्ज व्हेलंट ब) लेव्हीनसन क) एरीकसन ड) स्टर्न बर्ग
- 12 हॉलंड यांनी व्यक्तिमत्त्वाचे ----- प्रकार मांडले.
अ) तीन ब) चार क) पाच ड) सहा
- 13 कालमन आणि जारविक यांनी ----- यांचा अभ्यास केला आहे.
अ) द्विबीजांड ब) जन्यू सिद्धांत क) एकांड जुळ्यांचा ड) यापैकी नाही.
- 14 उद्योग व्यवसायामध्ये अप्रत्यक्षपणे स्त्रियांच्या बाबतीत ----- केला जातो. आणि असा प्रकार विकसित देशामध्ये मोठ्या प्रमाणात दिसून येतो.
अ) आदर ब) भेदभाव क) मान ड) सत्कार
- 15 कौटुंबिक हिंसाचारामध्ये ----- छळ हा एक प्रकार आहे.
अ) स्त्रियांचा ब) विवाहितेचा क) मुलीचा ड) बालकांचा

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भावनांची अनुभूती
- 2 स्व-आदरामध्ये बदल आणि स्थिरता
- 3 पिढ्यांमधील अंतर दंतकथा
- 4 बेकारी

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अनोळख्या व्यक्ती प्रतीची चिंता आणि वियोग (विभक्त) चिंता थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 2 किशोरांची आत्महत्या थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 प्रौढावस्थेमधील शारीरिक बदल सविस्तर स्पष्ट करा.
- 4 प्रौढावस्थेमधील व्यवसाय निवड स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बोधनिक विकासाचा पियाजे यांचा दृष्टीकोन सविस्तर लिहा.
- 2 एरिक्सन यांची उत्पादकता विरुद्ध अप्रवाहिता अवस्था सविस्तर स्पष्ट करा.

*****

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 बाल्यावस्थेच्या दुसऱ्या वर्षात बाळास ---- म्हटले जाते.

अ) शिशु ब) अर्भक क) बाळ ड) वरीलपैकी सर्व

Option 1

2 वयाच्या दोन वर्षांनंतर ते लैंगिक परिपक्वता प्राप्त होईपर्यंतचा कालावधी ----- म्हणून ओळखली जाते.

अ) प्रौढावस्था ब) तरुण्यावस्था क) बाल्यावस्था ड) यापैकी नाही.

Option 3

3 शिशु त्यांच्या ---- स्थितीचे प्रदर्शन करणारे हावभाव चेहऱ्यावर प्रदर्शित करीत असतात.

अ) आनंदी ब) भावनिक क) लैंगिक ड) वार्तनिक

Option 2

4 MAX प्रारूप ..... यांनी विकसित केले.

अ) एरिक एरिक्सन ब) विल्यम जेम्स क) जेफरी अर्नेट ड) कॅरोल इझार्ड

Option 4

5 जी मुले पूर्वग्रह आणि भेदभावाचा अनुभव घेतात त्यांच्यामध्ये स्व आदर ----- असतो.

अ) उच्च ब) सरासरी क) निम्न ड) यापैकी नाही.

Option 3

6 ----- हा आद्य लैंगिक संशोधक होय.

अ) आल्फ्रेड बीने ब) एरिक एरीकसन क) आल्फ्रेड किन्से ड) सिगमंड फ्राइड

Option 3

7 आत्महत्येचा दर किशोरवयीन मुलांमध्ये मुलीपेक्षा ----- आहे.

अ) उच्च ब) निम्न क) सरासरी ड) यापैकी नाही

Option 1

8 ----- वयोगटातील तरुण हे आत्महत्येसाठी अधिक प्रमाणात विचलित असल्याचे दिसून आले.

अ) २० ते २५ ब) १८ ते ३० क) १५ ते ३० ड) यापैकी नाही.

Option 2

9 ----- या वैकासिक मानसशास्त्रज्ञांच्या मते, योग्य आणि अयोग्य वर्तन म्हणजे काय व त्यापाठीमागचा तर्क कोणता या कारणाकरिता संघर्ष उद्भवतो.

अ) ज्युडिथ स्मेटाना ब) जीन पियाजे क) एरिक्सन ड) व्यागोटस्की

Option 1

10 पालकांच्या नजरेतून किशोरांकरिता तंतोतंत लागू पडणारे प्रतिक म्हणजे ----- ज्याद्वारे प्रचंड प्रमाणातील संदेशांची देवाणघेवाण केली जाते.

अ) मोबाईल ब) पेपर क) पत्र ड) यापैकी नाही

Option 1

11 ----- यांच्या सिद्धांतातील महत्वाची संकल्पना म्हणजे जीवनक्रम होय.

अ) जॉर्ज व्हेलंट ब) लेव्हीनसन क) एरीकसन ड) स्टर्न बर्ग

Option 2

12 हॉलंड यांनी व्यक्तिमत्वाचे ---- प्रकार मांडले.

अ) तीन ब) चार क) पाच ड) सहा

Option 4

- 13 कालमन आणि जारविक यांनी ----- यांचा अभ्यास केला आहे.
अ) द्विबीजांड ब) जन्यू सिद्धांत क) एकांड जुळ्यांचा ड) यांपैकी नाही.

Option 3

- 14 उद्योग व्यवसायामध्ये अप्रत्यक्षपणे स्त्रियांच्या बाबतीत ----- केला जातो. आणि असा प्रकार विकसित देशामध्ये मोठ्या प्रमाणात दिसून येतो.
अ) आदर ब) भेदभाव क) मान ड) सत्कार

Option 2

- 15 कौटुंबिक हिंसाचारामध्ये ----- छळ हा एक प्रकार आहे.
अ) स्त्रियांचा ब) विवाहितेचा क) मुलीचा ड) बालकांचा

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भावनांची अनुभूती

Ans:

- 2 स्व-आदरामध्ये बदल आणि स्थिरता

Ans:

- 3 पिढ्यांमधील अंतर दंतकथा

Ans:

- 4 बेकारी

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अनोळख्या व्यक्ती प्रतीची चिंता आणि वियोग (विभक्त) चिंता थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 किशोरांची आत्महत्या थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

- 3 प्रौढावस्थेमधील शारीरिक बदल सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

- 4 प्रौढावस्थेमधील व्यवसाय निवड स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बोधनिक विकासाचा पियाजे यांचा दृष्टीकोन सविस्तर लिहा.

Ans:

- 2 एरिक्सन यांची उत्पादकता विरुद्ध अप्रवाहिता अवस्था सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

*****